

सहिद

SAHID WEEKLY साप्ताहिक

जि.प्र.का.दर्ता नं ५८/२०६३

नेवा: पाँच पत्रकार पुरस्कृत

नेवा: पत्रकार राष्ट्रिय दवुको १७ गते सम्पन्न पाँचौँ साधारण सभा तथा कार्यकारिणी सभामा पाँच जना नेवा: पत्रकारहरूलाई सम्मानका साथ पुरस्कृत गरिएको छ।

दवुले बाङ्गमय शताब्दी पुरुष सत्यमोहन जोशी पत्रकारिता पुरस्कार वरिष्ठ पत्रकार रमेशकाजी स्थापितलाई, 'भिक्षुकमार कास्यप स्मृति पत्रकारिता पुरस्कार' युवा

पत्रकार राजेन्द्र मानन्धरलाई, 'ज्ञानदेवी स्मृति पुरस्कार' मोहनमान साँगांमीलाई, 'बाबुराजा ज्यापू फोटो पत्रकारिता पुरस्कार' वरिष्ठ फोटो पत्रकार र जेन्द्र चित्रकारलाई र 'पुरुषोत्तम-नीरादेवी पत्रकारिता पुरस्कार' कार्टुनिष्ट मोहन श्याम खोकनालाई प्रदान गरिएको थियो।

शताब्दी पुरुष सत्यमोहन जोशी र काठमाडौँ महानगरपालिकाका प्रमुख क्रमशः पृष्ठ ६ मा

वर्ष १४, अंक २३, पृष्ठ-६ नै.सं. ११३७ जला गा. द्वितीया, वि. सं. २०७४ भाद्र २३ गते शुक्रबार SEP 2017 मूल्य रु. ५।-

थ्रेसहोल्ड जनअधिकारमाथि ताल्चा

काठमाडौँ । नेपाल मजदुर किसान पार्टीका अध्यक्ष नारायणमान बिजुक्छे (रोहित) ले थ्रेसहोल्डको जालझेल गरी सरकारले जनताको राजनीतिक एवं मौलिक अधिकारमाथि ताल्चा मार्न खोजेको बताउनुभएको छ।

नेपाल क्रान्तिकारी महिला संघ चाँगुनारायण नगरपालिका एकाइको आयोजनामा मंगलबार भएको कार्यक्रममा बोल्दै अध्यक्ष रोहितले प्रजातन्त्रका हिमायती भन्ने पार्टीहरूले ल्याएको थ्रेसहोल्डको प्रावधानले तीनै पार्टीको खुट्टामा बन्चरो हानेको हुने धारणा राख्नुभयो।

उहाँले नेमकिपा

सरकारमा नजाने तर प्रखर प्रतिपक्षमा रहेर देश र जनताको सेवा गर्ने दोहो-याउँदै ठूला दलहरू तुच्छ स्वार्थमा रूमल्लिई विदेशीको दलाली गरिरहेको उल्लेख गर्नुभयो।

अध्यक्ष रोहितले छद्मभेषी कम्युनिष्टहरूले देशको राजनीतिलाई अस्थिरता ल्याउन खोजेको भन्दै सरकारले विदेशीको निर्देशनमा नियम र कानूनविपरीत

काम गरिरहेको बताउनुभयो।

कालो दिवसको सन्दर्भमा आयोजित कार्यक्रममा नेमकिपा भक्तपुर जिल्ला समितिका अध्यक्ष न्हुछेभक्त फोर्जुले नेमकिपाले देश र जनताको निःस्वार्थ सेवा गरिरहेको धारणा राख्नुभयो।

कार्यक्रममा नेपाल क्रान्तिकारी महिला संघ, भक्तपुर जिल्ला अध्यक्ष कमलमैयाँ सुवाल, नेमकिपा चाँगुनारायण नपाका सदस्य नारायणभक्त न्हेम्हाफुकी, चाँगु नपाका निर्वाचित वडा सदस्य कमला गिरी, चण्डिका पाण्डे, चण्डिका छुकाँलगायतले बोल्नुभएको थियो।

प्रदेश नं. २ का विभिन्न स्थानीय तहमा नेमकिपाको उम्मेदवारी

काठमाडौँ । असोज २ गते हुन गइरहेको स्थानीय तहको निर्वाचनका निम्ति प्रदेश नं. २ का ८ जिल्लाका विभिन्न नगरपालिका र गाउँपालिकामा नेपाल मजदुर किसान पार्टीले उम्मेदवारी दिएको छ।

प्राप्त जानकारीअनुसार सिराहाको लाहान नगरपालिकामा प्रमुख पदमा विजयकुमार महतो र उपप्रमुख पदमा इन्दुरदेवी मुसहरनी, भगवानपुर गाउँपालिकाको अध्यक्षमा उमेशकुमार यादव, उपाध्यक्षमा बुचनीदेवी धनुवाई, ४ नं. वडामा शत्रुधन यादवको नेतृत्वमा पूरै प्यानल, सुखीपुर नगरपालिकाको प्रमुखमा राजकुमार पासवान र उपप्रमुखमा निलमदेवी पासवान, कल्याणपुर नगरपालिकाको प्रमुखमा रामेश्वर साह र उपप्रमुखमा दललियादेवी साह, विष्णुपुर गाउँपालिकाको अध्यक्षमा चन्देश्वरप्रसाद सिंह तथा गोलबजार नगरपालिकाको प्रमुख पदमा काशिशन्दर यादवले नेमकिपाको तर्फबाट उम्मेदवारी दिनुभएको छ।

सर्लाहीको लालबन्दी नगरपालिकाको प्रमुख पदमा सन्तोष गौतम, ईश्वरपुर नगरपालिकाको प्रमुख पदमा रोहिणीध्वज लामा, ७ नं. वडा वडाध्यक्ष पदमा किसुनदेन शर्माको नेतृत्वमा पूरै प्यानल, १२ नं. वडामा सीताराम थापाको नेतृत्वमा पूरै प्यानलले उम्मेदवारी दिएको छ।

त्यस्तै सर्लाहीकै चन्द्रनगर गाउँपालिकाको अध्यक्षमा रामाकान्त कापड, वडा नं. ६ मा लक्ष्मण मेहता नेतृत्वको पूरै प्यानलले उम्मेदवारी दिएको

छ। रौतहटको गरूडा नगरपालिकाको प्रमुखमा लालबाबुप्रसाद चौधरी, उपप्रमुखमा गान्धीदेवी राययादव, ६ नं. वडाको वडाध्यक्षमा गिन्ती साह, समनपुर नगरपालिकाको प्रमुखमा अनुठा साह, देवाही गोनाही नगरपालिकाको प्रमुखमा शेख अमरुल हक, उपप्रमुखमा लालसादेवी साह, ३ नं. वडाको वडाध्यक्षमा दिनेशप्रसाद साहको नेतृत्वको प्यानलले उम्मेदवारी दिएको छ भने माधवनारायण नगरपालिकाका प्रमुखमा वैद्यनाथप्रसाद चौधरी, उपप्रमुखमा रोहिणीदेवी साह र वडा नं. १ को वडाध्यक्षमा रञ्जुदेवी साह, चन्द्रपुर नगरपालिकाको प्रमुखमा मुकेश मिश्रले उम्मेदवारी दिनुभएको छ।

पर्सको पोखरिया नगरपालिकाको उपप्रमुखमा इस्लाम मिया र वडा नं. ९ को वडाध्यक्षमा रामायण ठाकुर हजाम, वीरगञ्ज महानगरपालिकाको वडा नं. ३१

को वडाध्यक्षमा अम्मानुला अन्सारी, जगरनाथपुर गाउँपालिका वडा नं. ४ को वडाध्यक्षमा ऐनुल खातुन तथा धोविनी गाउँपालिकाको वडा नं. ३ को वडाध्यक्षमा साहेव मिया तेलीको नेतृत्वमा प्यानलले उम्मेदवारी दिइएको छ। त्यस्तै पर्सकै सरबुबा पस पुसौनी गाउँपालिकाको अध्यक्षमा ब्रह्मदेव महतो थारू, उपाध्यक्षमा हसन तारा खातुन तथा वडा नं. ४ मा सौकत अलि अन्सारीको नेतृत्वमा पूरै प्यानल उम्मेदवारी दिइएको छ।

बारा जिल्लाको कलैया नगरपालिकाको प्रमुखमा रेञ्जुदेवी साह, उपप्रमुखमा मुक्तिप्रसाद यादव र वडा नं. ५ मा सुमान मिया, वडा नं. ६ मा हरिनारायण साह, वडा नं. ७ मा शम्भु साह टेली, वडा नं. ८ मा मुख्तार आलम, वडा नं. ११ मा रजनी नुनिया र वडा नं. १२ मा सोनालालप्रसाद साहको नेतृत्वमा पूरै प्यानल

उम्मेदवारी दिइएको छ।

सप्तरीको हनुमाननगर नगरपालिकाको प्रमुखमा कसुमलाल मण्डल, उपप्रमुखमा सुदोदेवी मण्डल र वडा नं. १० को वडाध्यक्षमा राजाराम मण्डलसहितको पूरै प्यानलले मादल चुनाव चिन्हका साथ उम्मेदवारी दिएको छ।

त्यस्तै कञ्चनपुर नगरपालिकाको प्रमुखमा सन्तोषकुमार यादव, विष्णुपुर गाउँपालिकाको अध्यक्षमा रामविलास मण्डल, उपाध्यक्षमा उत्तमदेवी खड्ग, वडा नं. ७ मा दिपकुमार यादव र वडा नं. ६ मा ललन रायको नेतृत्वमा पूरै प्यानलले उम्मेदवारी दिएको छ।

महिला सशक्तिकरण तालिम नगाउँमा सम्पन्न

कीर्तिपुर । बालकुमारी बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.को आयोजनामा नगाउँ सामुदायिक भवनमा महिला सशक्तिकरण तालिम १७ गते सम्पन्न भयो।

भाद्र ११ गतेबाट एक हप्तासम्म ३५ जना महिलाहरूलाई तालिम सहजकर्ता प्रशिक्षक उपेन्द्र महर्जनले प्रशिक्षण दिनुभएको थियो।

'केही सिकौं केही गरौं' भन्ने मूल नारामा संचालित सो तालिममा प्रशिक्षक महर्जनले महिलाहरू पनि कोही भन्दा पनि कमजोर ठान्न नहुने, प्रयास गरेमा सफलतामा पुग्न सक्ने बताउँदै हरेक कार्य सुरु गर्नुअघि कार्यतालिका, इच्छा र

इच्छाशक्तिको विकास गर्नुपर्ने बताउनुभयो।

संस्थाका अध्यक्ष एवं कार्यक्रमका सभापति सादुराम महर्जनले महिलाहरूमा व्यक्तित्व विकास गर्न यो तालिम संचालन गरेको भन्दै सिकेका कुराहरूलाई व्यवहारमा परिणत गर्न आग्रह गर्नुभयो।

कार्यक्रममा कीनपा वडा नं. ९ का अध्यक्ष गंगाराम महर्जन, वडा नं. ९ की महिला सदस्य सुनिता नकमी, प्रशिक्षार्थीद्वय सगिता महर्जन र मंजली महर्जन र समिता महर्जनले पनि बोल्नुभएको थियो। तालिममा सहभागी प्रशिक्षार्थीहरूलाई प्रशिक्षक महर्जनले प्रमाणपत्र प्रदान गर्नुभएको थियो।

चारघरे बाटो जिर्ण

पाँगा । कीर्तिपुर नपा वडा नं. ५ पाँगा दहन-चारघरे बाटो जिर्ण बनेको छ। माल पाएर पनि चाल नपाएपछि राम्रो पिच गरेको २

वर्षमै बिगेको छ।

एक साइडमा ढल बनाएपनि ढल सफा नगरिएपछि पानी जमेर पिच सबै खाल्डाखुल्डी

क्रमशः पृष्ठ ६ मा

रोजगारीका लागि गरिने विज्ञापन वैदेशिक रोजगार विभागबाट स्वीकृति प्राप्त गरेका विज्ञापनलाई मात्र विश्वास गरौं र ठगीबाट जोगऔं ।

नेपाल सरकार
सूचना तथा सञ्चार मन्त्रालय
सूचना विभाग

कीर्तिपुर नगरपालिका कार्यालयको

भवन निर्माण सम्बन्धी सूचना

यस नगरपालिकाको नियम कानून र मापदण्ड बमोजिम नक्सा पास स्थायी ईजाजत पत्र लिई स्वीकृत नक्सा अनुसार निर्माण कार्य जारी मापदण्ड विपरीत कम्पाउण्ड वाल निर्माण नगर्ने शर्तमा नगरपालिका कार्यालयमा कवुलियतनामा जारी निर्माण सम्पन्न प्रमाण पत्र लिई सकेपछि मापदण्ड विपरीत कम्पाउण्ड वाल, सेफ्टी द्याङ्गी लगायत अन्य भौतिक संरचना निर्माण गरेको पाईएकाले त्यस्ता संरचनाहरू निर्माण नगर्न नगराउन हुन र निर्माण गरिसकेकाले तत्काल हटाउन यो सूचना जारी गरिएको छ । साथै यो सूचनाको बेवास्ता जारी कम्पाउण्ड वाल नहटाईएमा नगरपालिकाको कालो सूचीमा राखी नगरपालिका तथा वडा कार्यालयबाट उपलब्ध गराईने कुनै पनि सेवा सुविधाहरू उपलब्ध नगराईने व्यहोरा समेत अनुरोध छ ।

थप जानकारीका लागि

नगर प्रमुख श्री रमेश महर्जन:- ९८५१०२५१२५

वरिष्ठ ईन्जिनियर श्री बालकृष्ण महर्जन:- ९८५१०८३४३२

कीर्तिपुर नगरपालिका

नगर कार्यपालिकाको कार्यालय

देवढोका, कीर्तिपुर

ऐतिहासिक जनअन्दोलन २०८६ चैत्र २० गते शहादत अमर सहिद

लनबहादुर महर्जन वि.सं. २००६ माघ
हिराकाजी महर्जन वि.सं. २०१७ माघ
राजमान माली वि.सं. २०२५ मंसिर
राजेन्द्र महर्जन वि.सं. २०३० चैत्र

सहिद साप्ताहिक

वर्ष १४, अंक २३, २०७४ भाद्र २३ गते शुक्रबार

शंखापुर प्रकाशन समूहको लागि

सम्पादक/प्रकाशक: नारायण महर्जन

कम्प्यूटर टाइप/सेटिङ्ग: सहिद डेक्सटप

सम्पर्क कार्यालय: जहुँ हिटी युवा क्लव - ११

पाँगा, कीर्तिपुर, फोन नं. ४३३०५८३, ९८४१४३६०२२

E-mail:- kipushahid@hotmail.com

kipushahid@gmail.com

www.kipushahid.blogspot.com

मुद्रण : शर्मिला प्रिन्टर्स, डल्लु, काठमाडौं

सम्पादकीय...

सडक बिस्तार र न्यायालय

सडक बिस्तारको विरोधमा सडक पीडित संघर्ष समितिको आन्दोलन जारी छन् ।

उपत्यकालगायत देशभर नै सडक बिस्तार कार्य सरकारले गर्दै आइरहेको छ ।

सडकबिना देशको विकास असम्भव छ । तर सडक बनाएर विकास खोज्नु बिनास पनि त हुन्छ नै । सडक चौडाले राजधानी र देशको अवस्था विस्थापित नै हुन्छ ।

देशको विकास गर्नुपर्दछ यसमा कसैको दुई मत नहोला । विकास हिजोबाट नै सुरु गर्नु पर्दथ्यो । हिजो घर/पर्खाल बनाउन स्वीकृति दिँदा कमसेकम २० वर्षपछिको व्यवहारिकतालाई अनुमान गर्न सकेको भए आज न संघर्ष गर्नु पर्दथ्यो न त सरकारी निकायलाई जोखिम मोल्नु नै पर्दथ्यो । सडक बिस्तारको नाममा हाम्रो मौलिकता मेट्न पाइँदैन ।

सरकारले सडक बिस्तार गर्ने हो भने पहिले बाटो परेका घर-जग्गा धनीलाई बोलाएर चित्त बुझाउने गरी छलफल चलाउनु पर्दथ्यो । छलफलमा घर र जग्गा परेकाको अहिलेकै प्रचलित दररेट अनुसार क्षतिपूर्ति र मुआब्जा दिने प्रतिबद्धता देखाउनु पर्दथ्यो ।

अहिले पीडितहरू सडक र न्यायालयको ढोका ढकढक्याउँदै छन् ।

माइतीघरको मण्डलामा कराएको आवाज सिंहदरवार र सर्वोच्चले सुनेको हुनुपर्दछ ।

सर्वोच्चमा गएको हप्ता फैसला सुनाउने भनिएपनि २१ गतेबाट पनि पछि धकेलिएको छ । न्यायालयबाट ढिलो न्याय दिनु पनि न्याय नदिनु सरह हो ।

एकातिर अदालतमा मुद्दा विचाराधीन रहेका छन् भने अर्कोतिर सरकार र सडक बिस्तार प्राधिकरण हतार हतारमा सडक बिस्तार गर्दैछन् ।

न्यायालयमा विचाराधीन सडक बिस्तारको मुद्दा फैसला नभएसम्म सरकारले सडक बिस्तार कार्य रोकी पीडितलाई सान्त्वना दिनुपर्दछ ।

राज्य व्यवस्था समिति र संसदमा नेमकिपाको अडान

- प्रेम सुवाल

संसदको राज्य व्यवस्था समितिको सोमबार बिहान ८ बजे बसेको बैठकमा प्रतिनिधिसभा सदस्य निर्वाचन विधेयक, २०७४ र प्रदेश सभा सदस्य निर्वाचन विधेयक, २०७४ माथि दफावार छलफल गर्ने कार्यसूची थियो । बिहान ८:३० बजे सुरु भएको बैठकमा गृहमन्त्री जनार्दन शर्माले प्रतिनिधिसभा र प्रदेश सभा सदस्यको निर्वाचन मिति २०७४ मंसिर १० र २१ गते दुई चरणमा हुने घोषणा भइसकेको हुँदा सरकारको तर्फबाट विधेयकमा भएको 'कुनै पनि उम्मेदवारप्रति समर्थन नभएको भनी मतदान गर्ने' प्रावधान फिर्ता लिएको र बाँकी विधेयकको प्रावधान सरकारले पेश गरेबमोजिम पारित गर्न आग्रह गरे । समितिका सभापति दिलबहादुर घर्तीले नेका सांसद आनन्दप्रसाद ढुङ्गालालाई बोल्न समय दिए । सांसद ढुङ्गाले सो विधेयकमा नेकाको तर्फबाट नभई सांसदहरूले व्यक्तिगतरूमा संशोधन राखेको उल्लेख गर्दै नेका सांसदहरूले राखेको संशोधन फिर्ता लिने जानकारी गराए । सांसद ढुङ्गाले दुवै विधेयकमा ग्रेसहोल्ड आवश्यक भएको प्रसङ्ग राखे ।

नेपाल मजदुर किसान पार्टीको तर्फबाट हामीले हात उठाउँदै सभापतिसँग बोल्न समयको लागि आग्रह गर्नु । तर सभापतिले नेका सांसद एवं पूर्वउपप्रधानमन्त्री विमलेन्द्र निधीलाई समय दिए । सांसद निधीले सरकारको विधेयकलाई समर्थन गर्ने बताए । हामीले अगाडि नै समय मागेको हुँदा सभापतिले समय दिने अपेक्षा थियो तर समय नदिएँ विधेयकलाई निर्णयार्थ पेश गर्दै पारित भएको घोषणा गरे । हामीले तत्कालै हाम्रो समर्थन नभएको र दफावार छलफल गर्नुपर्ने आवश्यकता औल्यायौं । दफावार छलफल नगरी विधेयक समितिबाट पारित भएको घोषणा गर्नु प्रजातन्त्रविपरीत र निरंकुशता हुने भएकोले त्यसो नगर्न आग्रह गर्नु । तत्पश्चात संसदमा धेरै संख्या भएका सत्तापक्ष नेका र एमाओवादी तथा प्रमुख प्रतिपक्षी एमालेको नियत नै दफावार छलफल नगराई पारित गराउने सहमति भएको पुष्टि भयो ।

बिहान ११ बजे संसद बैठक सुरु भयो । पहिलो बैठक २०५६ सालका राष्ट्रिय सभाका सदस्य वीरबहादुर सिंहको २०७४ भदौ ११ गते निधन भएकोमा शोक

प्रस्ताव पारित गरी १ बजेलाई स्थगित भयो । दोस्रो बैठक दिउँसो १:३५ बजे सुरु भयो र एमालेका भीमबहादुर रावलले प्रधानमन्त्री शेरबहादुर देउवाको भारत भ्रमण अघि-पछि संसदमा सरकारले कुनै जानकारी नगराएको र निर्वाचनको आचारसंहिता उल्लंघन गरी कर्मचारी सुरूवा गरेकोमा आपत्ति गरे । प्रम देउवाको तर्फबाट कानूनमन्त्री यज्ञबहादुर थापाले निर्वाचन क्षेत्र निर्धारण आयोगको प्रतिवेदन, २०७४ पेश गरे । यो प्रतिवेदनमाथि संसद बैठकमा छलफलको कार्यसूची थिएन ।

तत्पश्चात् संसदको राज्य व्यवस्था समितिका सभापति घर्तीले प्रतिनिधिसभा र प्रदेशसभा सदस्य निर्वाचन विधेयकको प्रतिवेदन संसदमा पेश गरे र लगत्तै संसद आधा घण्टाको लागि स्थगित गरियो ।

तेस्रो बैठक ३ बजे सुरु भयो र भदौ १२ गते गणपूरक संख्या नपुगेर पारित नभएको 'नागोथा अभिसन्धि' पारित गरियो ।

तत्पश्चात् प्रतिनिधिसभा सदस्य निर्वाचन विधेयक, २०७४ माथि छलफल सुरु भयो । छलफलमा हामीले विधेयकमा रहेको ग्रेसहोल्ड २०१७ र २०६१ सालको तत्कालीन राजाहरूको कदमजस्तै निरंकुश, निर्दलीय र प्रतिगामी भएको उल्लेख गर्दै संविधानको धारा २६९ अनुसार दर्शन र विचारको आधारमा गठन र सञ्चालन भएको राजनीतिक दललाई मतको आधारमा राष्ट्रिय दलको मान्यता नदिने विधेयकको प्रावधान संविधानको धारा २७० बमोजिम दलमाथि प्रतिबन्ध लगाउन नपाउने बन्दोबस्तविपरीत भएको हुँदा सो प्रावधान हटाउन आग्रह गर्नु ।

कुनै दलले कति मत प्राप्त गर्‍यो भन्दा पनि को-कति देशभक्त हो मूल्याङ्कन गर्नुपर्ने, ग्रेसहोल्डको कारण देशलाई सिक्किम बनाउने दलहरू धेरै स्थानमा जित्ने तथा साम्राज्यवाद र विस्तारवादका दलालहरू धेरै निर्वाचित हुने हुँदा त्यस्तो विधेयक आवश्यक नभएको प्रस्ट पाउँ हामीले निर्वाचनमा भोजभतेर खुवाउने, चुनाव चिन्हसहितको टीशर्ट र टोपी बाँड्ने, पैसा बाँड्ने भदौ ११ गते निधन भएकोमा शोक

हुँदा विधेयकमा ग्रेसहोल्ड राख्न नहुनेमा जोड दियो ।

पार्टीको तर्फबाट हामीले ती दुवै विधेयकमा लिखित असहमति पेश गर्नु । असहमतिमा प्रतिनिधिसभा सदस्य निर्वाचनमा कूल सदर मतको तीन प्रतिशत प्राप्त भएका दललाई मात्र समानुपातिक सदस्य प्रतिनिधित्व गराउने र प्रदेशसभाको सदस्य निर्वाचनमा कूल सदर मतको एक दशमलव पाँच प्रतिशत मत प्राप्त भएको दललाई मात्र राष्ट्रिय दलको मान्यता दिने प्रावधान खारेज गर्नुपर्ने र संगठित अपराध, कर्तव्य ज्यान, छुवाछुतलगायत अन्य सामाजिक अपराधसहितको फौजदारी अभियोगमा अदालतबाट सजाय पाएकाहरू उम्मेदवार बन्न नपाउने प्रावधान राख्नुपर्ने आवश्यकता औल्यायौं । संसदको परम्परा र नियमावलीअनुसार समितिका सभापतिले विधेयकको प्रतिवेदन संसदमा पेश गर्दा असहमतिका बुँदा पनि संलग्न गर्नुपर्ने थियो तर हाम्रो असहमतिका बुँदाहरू पेश गरेनन् । यसकारण सभापतिले संसदमा प्रतिवेदन पेश गरेलगत्तै हामीले नियमापत्ति गरी असहमति संलग्न गर्न आग्रह गर्नु । तर गरिएन ।

राप्रपाका सांसद परशुराम तामाङ्ग र राजमोका सांसद चित्रबहादुर केसीले पनि विधेयकमा ग्रेसहोल्ड राख्नु प्रतिगमन हुने बताए । तर एमालेका सांसदहरूले ग्रेसहोल्डसहित विधेयक प्रस्तुत भएकोमा खुसी व्यक्त गरे । सो विधेयक निर्णयार्थ प्रस्तुत हुँदा नेमकिपाको तर्फबाट हामीले विपक्षमा मत दियो ।

संसदमा प्रदेशसभाको सदस्य निर्वाचन विधेयक, २०७४ छलफलको लागि पेश भयो । हामीले सो विधेयकमा रहेको एक दशमलव पाँच प्रतिशतको ग्रेसहोल्डको प्रावधान राजनीतिक दललाई संविधान बाहिर पठाउने प्रतिगामी भएको हुँदा हटाउनुपर्नेमा जोड दियो ।

राजनीतिक दलले संविधानको प्रावधान समाजवादअनुमुख, आर्थिक समानता र सामाजिक न्याय प्राप्तिको लागि गतिविधि गर्नुपर्ने, राजनीतिलाई अपराधीकरण बनाउन नहुनेतर्फ जोड दिँदै हामीले देशको सार्वभौमिकता र स्वाधीनताको लागि

लड्ने पार्टीहरूलाई ग्रेसहोल्डले नियन्त्रण गर्न नसक्ने विचार राख्यौं ।

सो विधेयकमाथि अन्य पार्टीका सांसदहरूले प्रतिक्रिया व्यक्त गरेनन् । विधेयक निर्णयार्थ पेश हुँदा नेमकिपाका हामी सांसदहरूले विपक्षमा मत राख्यौं ।

सरकारले मंसिर १० र २१ गते दुई चरणमा प्रतिनिधिसभा र प्रदेशसभा सदस्यको निर्वाचन गर्ने मिति निर्धारण गर्‍यो भने निर्वाचन आयोगले भदौ १४ गतेदेखि निर्वाचन आचारसंहिता समेत लागू गर्‍यो । तर ती निर्वाचनलाई आवश्यक विधेयक पारित नहुँदा आयोगले ताकेता गर्दै थियो । विधेयकमा भ्रष्टाचारी, जबरजस्ती करणी, मानव बेचबिखन गर्नेहरू चुनावमा उठ्न नपाउने प्रावधान थियो । नेकाले सो प्रावधान हटाउनुपर्ने संशोधन राखी विधेयक अघि बढाउन रोक लगाउँदै थियो । अन्ततः नेकाका सांसदहरूले आफूहरूले पार्टीको तर्फबाट संशोधन नराखेको र व्यक्तिगत रूपमा राखेको भनी बचाउ गर्दै भदौ १९ गतेको राज्य व्यवस्था समितिले बैठकमा संशोधन फिर्ता लिए ।

ग्रेसहोल्डसहित विधेयक पारित भएकोमा एमाले बढी खुसी थियो । हुन त नेका र एमाले साम्राज्यवादी देशहरूमा जस्तो दुई पूँजीवादी पार्टीले पालेपालो देश र जनतामाथि शासन र शोषण गर्न चाहन्छन् । यो अभ्यास र कोशिश २०४६ साल पछिबाट हुँदै आएको हो । ती दुवै दलले संसद सदस्य संख्या थोरै भएका दललाई मन्त्री मागेर अछेरो पारेको र सरकार स्थिर नभएको आरोप लगाए । थोरै सांसद भएका पार्टी मन्त्रीको भागवण्डा गरी सरकारमा जानु राजनीतिक नैतिकता होइन तर ती पार्टीलाई मन्त्रीमण्डलमा लाने नेका, एमाले, माओवादी नै दोषी हुन् । नेपाल मजदुर किसान पार्टीले संसदमा दश प्रतिशत सदस्य संख्या नभएका दललाई मन्त्रिमण्डलमा लान नहुने सुझाव धेरै अगाडि नै दिएको हो । त्यो सुझावलाई स्वीकार नगरी नेका, एमाले, माओवादी ग्रेसहोल्ड राखेर प्रजातन्त्रको हत्या गर्नेतर्फ लागे । यसकारण आउँदा दिनमा देशको सार्वभौमिकतामाथि थिचोमिचो बढ्ने र भ्रष्टाचार एवं महँगी अकाशिँदै जाने र जनताको अधिकार कुण्ठित हुँदै आउने सम्भावना छ ।

ललितपुरमा भक्तपुर काण्डको विरोध

ललितपुर, १८ भदौ । नेपाल मजदुर किसान पार्टीका सचिव एवं सांसद प्रेम सुवालले पञ्चायती राज्यस्तरद्वारा नेमकिपाविरुद्ध षडयन्त्र गरिएको भक्तपुर काण्डको विरोध र भत्सर्ना अहिलेका प्रतिक्रियावादीहरूलाई पनि खबरदारी नै भएको बताउनुभयो ।

नेमकिपा ललितपुर जिल्ला समितिद्वारा आइतबार आयोजित भक्तपुर काण्डको भत्सर्ना कार्यक्रममा सचिव सुवालले पञ्चायती निर्दलीय

निरंकुशताजस्तै अहिले सरकारमा गएका दुई-तीन दलको निरंकुशताको खतरा बढ्दै गएको बताउनुभयो ।

देश र जनताले दुःख पाएको र खाडी मुलुकमा नेपाली युवाहरू वैदेशिक रोजगारीको निहुँमा बेचबिखन भइरहेकोको दोषी सरकारमा गएका दलहरू नै भएको उल्लेख गर्दै उहाँले जनतालाई स्वदेशमा रोजगारी र शिक्षा एवं स्वास्थ्य सेवाको बन्दोबस्त गर्न नसक्ने पार्टीहरूलाई सरकारमा जाने र बस्ने अधिकार नभएको

स्पष्ट पार्नुभयो ।

पार्टीका केन्द्रीय सदस्य नारायण महर्जनले भक्तपुर काण्डलाई लिएर भक्तपुरमा मात्र दुःख दिएको नभई पार्टी संगठन भएको अन्य जिल्लामा पनि पार्टीका नेता-कार्यकर्ताहरूलाई पक्राउ गरेको बताउनुभयो । नेमकिपा काठमाडौं जिल्ला समितिका सचिव राजवीर ङंगोलले पार्टीका कार्यकर्ताहरूले हरेक क्षेत्रमा पुगेर जनताको सेवामा

लाग्नपर्ने बताउनुभयो । ललितपुर जिल्ला समितिका अध्यक्ष टीकाराम महर्जनको सभापतित्वमा भएको कार्यक्रममा बुद्ध शिल्पकार, सूर्यलक्ष्मी देशार र रविना महर्जनले पनि बोल्नुभएको थियो ।

एक स्थानीय तहः एक नमूना पुस्तकालय

श्रीराम कासिध्व

“किताब तिम्नो गुणको बखान के गर्न सक्थे सधैं म छु है अज्ञान नमानिकन कति भर्को दिन्छौ बताइकन ज्ञान अर्को ।”

माथिको पंक्ति युगकवि सिद्धिचरण श्रेष्ठले ‘किताब’ शीर्षक कवितामार्फत् पुस्तकको महत्त्वबारे सन्देश दिएका छन् ।

त्यस्तै, पुस्तकको महत्त्वको सन्दर्भमा महान् दार्शनिक थोरोले भनेका छन् ।

‘पुरानो कोट लगाउ नयाँ पुस्तक किन ।’

भदौ १५ अर्थात् दशौं पुस्तकालय दिवस । नेपालमा पुस्तकालय दिवसको अवसरमा देशव्यापी विभिन्न कार्यक्रमहरू गरी मनाइयो । नेपालमा पुस्तकालय दिवस मनाउन थालिएको एक दशक भइसक्यो । नेपालमा पुस्तकालयको इतिहास हेर्दा काठमाडौँस्थित बसन्तपुर दरबारमा पृथ्वीनारायण शाहले संग्रह गरी राखेका विविध हस्तलिखित ग्रन्थ सामग्रीहरूलाई व्यवस्थित गर्न वि.सं. १८६९ भदौ १५ गते तत्कालीन राजा गिर्वाणयुद्ध विक्रम शाहले ‘पुस्तक चिताही तहवलि’ नामकरण गरी लालमोहर जारी गरेको दिनलाई आधार मानेर नेपालमा २०६५ सालदेखि पुस्तकालय दिवस मनाउन सुरु गरिएको हो । त्यस्तै सन् १९३० मा महाकवि लक्ष्मीप्रसाद देवकोटा सहितको युवा समूहले सरस्वती सार्वजनिक पुस्तकालय स्थापना गर्न सरकारसँग अनुमतिको लागि निवेदन हाले तर राणा शासकहरूले उनीहरूलाई कारबाही गरे । यसरी पुस्तकालय स्थापनाको निम्ति अग्रसर भएका केहीलाई एक सय रूपैयाँ जरिवाना गरियो भने केहीलाई लामो समयसम्म जेल हालियो । नेपालको इतिहासमा यो घटना लाइब्रेरी पर्वको रूपमा परिचित छ । जब सन् १९५० मा राणा शासनको अन्त्य भयो तब नेपालमा बहुदलिय व्यवस्था आयो । यसपछि विभिन्न स्थानमा पुस्तकालयको स्थापना हुनथाल्यो । सन् १९५० देखि १९६० को बीचमा विभिन्न स्थानमा सामुदायिक पुस्तकालयको स्थापना भयो । सन् १९९० मा निरंकुश राजतन्त्रको पतनसँगै पुनः सामुदायिक पुस्तकालयले गति लिन थाल्यो । पुस्तकालयबारे जानकारी गराउने, देशभर पुस्तकालयको स्थापना, संरक्षणमा सहयोग पुऱ्याउने, पठन संस्कृतिको विकास गर्ने, आदर्श समाज निर्माण गर्ने उद्देश्यले नेपालमा पुस्तकालय दिवस मनाउन थालिएको हो । आज हामी दशौँ बसन्तमा पाइला टेकिरहेका छौँ ।

सामान्यतया पुस्तकालय भन्नेबित्तिकै मानव मस्तिष्कमा पुस्तकहरू संग्रह गरिएको घर वा कोठालाई जनाउँछ । नेपाली भाषामा प्रयोग हुने पुस्तकालय शब्द संस्कृत भाषाको दुईवटा तत्सम शब्दहरू पुस्तक र आलयबाट बनेको हो । पुस्तक भनेको पढ्ने पढाउने, ज्ञानगुणका कुराहरू लेखिएको, छापिएको ग्रन्थ हो र आलय भनेको घर, कोठा वा स्थान हो । यसरी पुस्तकालय भनेको पाठकलाई विभिन्न किसिमका पुस्तकहरू, ज्ञानगुणका कुराहरू संकलन गरिएको व्यवस्थित घर वा कोठा हो । मानव जीवनको सभ्यता सुरुवातसँगै आजको यस २१ औँ

शताब्दीसम्म आइपुग्दा पनि पुस्तकको महत्त्व निकै रहेको छ । नेपाली शब्दसागरमा पुस्तकालयको अर्थ सार्वजनिक रूपले पढ्न पाइने गरी राखिएका पुस्तकहरू भएको शब्द घर वा कोठा भनेर लेखिएको छ । त्यस्तै अक्सफोर्ड डिक्सनेरीअनुसार पुस्तकालय भन्नाले एक घर जहाँ पुस्तकहरू, सिडीहरू, पत्रपत्रिकाहरू आदि संग्रह गरी राखिएको हुन्छ, जसलाई मानिसहरूले पढ्न, अध्ययन गर्न वा लिएर जान सक्छन् । नेपाली विकिपिडियामा लेखिएको छ, पुस्तकालय लेखी छापी, कोरी, खिचि वा यस्तै अरु विभिन्न माध्यमबाट तयार पारिएको पुस्तक, पुस्तिका, अखबार, पत्रिका, नक्सा, चार्ट, फिल्म आदि ज्ञान सामग्री सुव्यवस्थित रूपमा उपलब्ध गराई जीवनभर नियमित शिक्षा प्रदान गर्ने शैक्षिक केन्द्र हो । पुस्तकालयलाई अंग्रेजीमा Library भनिन्छ । Li-brary शब्द चाहिँ ल्याटिन भाषाको Liber बाट आएको हो । पुस्तकालयको पुस्तक एक महत्त्वपूर्ण दस्तावेज हो । जुन भविष्यका लागि प्रामाणिक सूचना स्रोतको रूपमा लिइन्छ । तसर्थ कुनै पनि पुस्तकालयलाई जीवन्त तुल्याउने तत्त्व नै पुस्तक हो । पुस्तक बिना पुस्तकालयको अस्तित्व सम्भव छैन । त्यसैले पुस्तक र पुस्तकालय एउटै सिक्काका दुई पाटा हुन् ।

पुस्तक एक ज्ञानको भण्डार हो । पुस्तक नै पुस्तकालयको आधारशिला पनि हो । पुस्तकालयमा विभिन्न प्रकृति एवं विषयका पुस्तकहरू समावेश गरिएको हुन्छ । पुस्तकालयमा सांस्कृतिक, धार्मिक, शैक्षिक, ऐतिहासिक, आर्थिक, राजनैतिक, भूगोल, सामाजिक वातावरणजस्ता अन्य कृतिहरू पनि रहेको हुन्छ । साथै निबन्ध, कथा, हास्यव्यङ्ग्य, कविता, उपन्यास, जीवनी, संगीत, स्वास्थ्य, नाटक आदि क्षेत्रका पुस्तकहरूसमेत रहेको हुन्छ । तसर्थ पुस्तकालयमा रहेका पुस्तकहरू निकै बहुमुख्य प्रकृतिका हुन्छन् जुन कुनै पनि अध्ययनशील व्यक्तिका लागि पुस्तकालय फाइदाजनक रहेको हुन्छ ।

मानिस ज्ञानको भोको हुन्छ । पुस्तकालयबाट ज्ञानआर्जनमात्र गर्ने नभई खोजमूलक अनुसन्धान कार्यलाई पनि टेवा पुऱ्याउँछ । अनुसन्धानकर्ताका लागि पुस्तकालयले एक पथप्रदर्शकको रूपमा समेत भूमिका निर्वाह गरेको हुन्छ । पुस्तकालयबाट प्राप्त हुने ज्ञान जिन्दगीमा कहिले पनि रितिँदैन किनभने पुस्तकालय ज्ञानको सागर हो । यस सागरबाट मानिसलाई सामाजिक रुपान्तरण गर्न मद्दत गर्छ । जीवनको सत्मार्गमा दोहोऱ्याउने काम गर्दछ । आत्मबल बढाउँछ । यसका साथै मानसिक रूपमा सशक्त बनाउने काम पनि पुस्तकालयले गर्दछ । त्यसैले त पुस्तकालयको महत्त्व निकै रहेको छ । नेपालजस्तो विकासोन्मुख राष्ट्र जहाँ अधिकांश मानिसको आर्थिकस्तर न्यून रहेको छ त्यस्तो देशका पाठकले सबै किसिमका पुस्तकहरू किनेर अध्ययन गर्न सक्दैनन् । कतिपय ठाउँमा चाहेको पुस्तकसमेत नपाउन सकिने अवस्था रहेको छ । यस किसिमको समस्या

समाधान गर्न पुस्तकालयको अहम् भूमिका रहेको हुन्छ । यसले हरेक पाठकको इच्छा र चाहना पूर्ति गर्ने काम गर्दछ । पाठकको जिज्ञासा मेटाउँछ ।

पुस्तकालयलाई ज्ञानको प्रयोगशालाको रूपमा पनि लिन सकिन्छ । जहाँ पुस्तक, पत्रपत्रिका, श्रव्यदृश्यमार्फत् सूचनाहरू एक आपसमा आदानप्रदान गर्न सक्छौँ । आफ्नो धारणा र सीप छलफल गर्ने अवसर प्राप्त गर्नसक्छौँ । कुनै पनि एक पाठकले सबै खालका पत्रपत्रिका किन्न सक्दैन अर्थात् ग्राहक बन्न गाह्रो हुन्छ तर पुस्तकालयमा सबै खालका दैनिक, पाक्षिक, मासिक, अर्धवार्षिक, वार्षिकजस्ता पत्रपत्रिकाहरू रहने भएकोले निःशुल्क रूपमा पाठकले पढ्न सक्छन् । अध्ययन गर्न सक्छन् । आफ्नो रुची र चाहनाअनुसार अध्ययन गर्ने सुवर्ण अवसर पुस्तकालयमार्फत् प्राप्त गर्न सकिन्छ । पुस्तकालयमा सबै प्रकारका मानिससँग जम्काभेट हुने भएकोले एकले अर्कोलाई नजिकबाट चिन्ने मौका पाउन सकिन्छ । भेटघाटको क्रममा पुस्तकालयमा रहँदाका अनुभवहरू छलफल गर्न सकिन्छ । पुस्तकालयमा पाठकहरूबीच आफूले अध्ययन गरेको पुस्तक, लेख, रचना आदिका बारेमा छलफल गर्ने थलोको रूपमा समेत विकास गर्न सकिन्छ । यसबाट भातृत्व कायम हुन्छ । यसले सामाजिक वातावरण निर्माण गर्न मद्दत पुऱ्याउँछ । संस्कृतिको आदान प्रदान हुन्छ । साथै पुस्तकालयमा गएर अध्ययन गर्दा पठन संस्कृतिको पनि विकास गराउँछ । पुस्तकालयबाट जीवनोपयोगी शिक्षा प्राप्त गर्न सकिन्छ । पुस्तकालयमा उपलब्ध अन्य कृतिहरू पनि रहेको हुन्छ । साथै निबन्ध, कथा, हास्यव्यङ्ग्य, कविता, उपन्यास, जीवनी, संगीत, स्वास्थ्य, नाटक आदि क्षेत्रका पुस्तकहरूसमेत रहेको हुन्छ । तसर्थ पुस्तकालयमा रहेका पुस्तकहरू निकै बहुमुख्य प्रकृतिका हुन्छन् जुन कुनै पनि अध्ययनशील व्यक्तिका लागि पुस्तकालय फाइदाजनक रहेको हुन्छ ।

हाम्रो देशको कतिपय भेगमा अझै पनि पुस्तकालयको अवस्था सन्तोषजनक देखिँदैन । पुस्तकालय एक शैक्षिक संस्था हो । पुस्तकालय गुणस्तरीय जीवनका लागि अत्यावश्यक तत्त्व हो । तर पुस्तकालयमा पर्याप्त मात्रामा पुस्तकको संख्या नहुनु मुख्य समस्याको रूपमा रहेको छ । त्यस्तै वर्तमान समयमा पुस्तकालयमा प्रवेश गर्ने पाठकको संख्या भन् भन् कमी हुँदै गइरहेको छ जुन अर्को समस्याको रूपमा रहेको छ । अझ भनौँ पठन संस्कृति लोप हुँदै गइरहेको छ । मानिसमा पढ्नुपर्छ भन्ने भावना घट्दै गइरहेको छ । जुन तीतो यथार्थ हो । यसलाई नकार्न सकिन्न । एकातिर पुस्तकालय सञ्चालनको लागि दक्ष जनशक्तिको अभाव रहेको छ । त्यस्तै समय सान्दर्भिक पाठ्यसामग्री समेत कमी रहेको अर्को समस्याको रूपमा रहेको छ । बजेटको अभाव, ठाउँका कमी, फर्निचरको अभाव आदि पनि पुस्तकालयका मुख्य समस्याहरू हुन् । त्यस्तै पुस्तकालयसम्बन्धी नीतिनियमको अभावको कारणले पनि पुस्तकालयको अवस्था सुधिन

सकेको छैन । बढ्दो आधुनिकीकरणको कारणले पुस्तकालय जाने प्रवृत्तिमा ह्रास हुँदै गइरहेको छ । हुन त आजभोलिको युग सञ्चार प्रविधिको युग हो । यसले गर्दा विश्व नै एउटा सानो गाउँको रूपमा परिणत भएको छ । सूचना तथा सञ्चार प्रविधिको विकासले मानिसलाई निकै मद्दत पुगेको छ । फेसबुक, ट्विटरजस्ता सामाजिक सञ्जालको कारणले मानिसलाई व्यस्त बनाएको छ । कुनै पनि किसिमको खोज गर्नुपर्ने भन्ने इन्टरनेटकै सहायता लिने गर्छन् । घरमै बसी बसी सबै कुरा थाहा पाउन सकिने अवस्था छ । फलस्वरूप पुस्तकालयप्रति मानिसको अभिरुची घट्दै गइरहेको छ । वि.सं. २०७२ वैशाख १२, १३ र २९ गतेको भूकम्पले गर्दा कतिपय पुस्तकालयहरू भत्किएका छन् चर्किएका छन् । कतिपय पुस्तकालयको अवस्था दयनीय बन्दै छ । पुस्तकालयका पुस्तकहरू कसरी व्यवस्थापन गर्ने हो अर्को चुनौती थपिएको छ । पुस्तकको उचित तरिकाले संरक्षण र संवर्द्धन हुन नसकेको अवस्था छ । पुस्तकालयमा रहेका पुस्तकहरू लेनदेन राम्ररी हुन सकेको छैन । पुस्तकको परिचालन भएको छैन । भूकम्पको कारणले कतिपय पुस्तकालय सञ्चालन गर्न नसकेर बन्द भइसकेका छन् ।

नेपालको पुस्तकालय सञ्चालनको लागि सरकारी, गैरसरकारी र स्थानीय निकायबाट केही प्रयासहरू भएका छन् । सरकारले २०५९ मा प्रत्येक जिल्लामा एक पुस्तकालयको अवधारणा अधि सारेको थियो । २०६२ सालमा शिक्षा मन्त्रालयअन्तर्गत रहने गरी ‘पुस्तकालय समन्वय शाखा’ स्थापना गरिएको छ । यो समन्वय शाखाले पुस्तकालयको समस्या समाधान र विकासका लागि काम गर्छ । नेपालमा पुस्तकालय तथा सूचना सेवा राष्ट्रिय नीति २०६४ बनेको छ तर यो नीति अझै कार्यान्वयनमा आएको छैन । त्यस्तै २०६८ मा एक विद्यालय एक पुस्तकालयलाई प्राथमिकतामा राखेको छ । नेपालमा रुम टु रिड, युनेस्को, युनाइटेड मिसन टु नेपाल, आमा मिलन केन्द्र र सेडपा नेपाल पुस्तकालयको विकासमा सहयोग गर्ने गैरसरकारी संस्थाहरू हुन् । पछिल्ला वर्षहरूमा ई-पुस्तकालयको अवधारणा विकास हुँदै गएको छ । कुनै कुनै पुस्तकालयले वाइफाइको सुविधा समेत उपलब्ध गराएका छन् । केही पुस्तकालयले अनलाइन सेवाको सुरु गरेका छन् । नेपालमा साभ्रा ई-पाटी नेपालले शिक्षा केन्द्रित डिजिटल सुरु गरेको छ । यसले विशेषगरी विद्यार्थीहरूमा पढ्ने संस्कृतिको

विकास गरी स्वाध्ययन, स्वतन्त्र चिन्तन र खोजकर्ताको परिपाटी बसाउने उद्देश्यले उक्त सार्वजनिक पुस्तकालय सञ्चालन गरिएको छ । नेपालमा पुस्तकालय पूर्ण स्वामित्व, सार्वजनिक र समुदायमा आधारित पुस्तकालयहरू रहेका छन् । हाल सरकारी स्वामित्वअन्तर्गत केशर पुस्तकालय, नेपाल राष्ट्रिय पुस्तकालय र डिल्लीरमण रेग्मी ट्रष्ट पुस्तकालय रहेका छन् । अन्य पुस्तकालय सार्वजनिक र समुदायमा आधारित छन् । त्यस्तै सामाजिक, सांस्कृतिक, आर्थिक एवं राजनैतिक परिवर्तनमा सकारात्मक सोचको विकास गर्न समुदायमा आधारित पुस्तकालयहरूको महत्त्वपूर्ण भूमिका रहेको छ । हामीकहाँ रहेका सार्वजनिक तथा सामुदायिक पुस्तकालयले सामाजिक जिम्मेवारीसमेत बहन गरेको छ । समाजमा विद्यमान विकृति विसंगतिविरुद्ध आवाज उठाएको छ । समाजमा विभिन्न खालका सामाजिक गतिविधिमार्फत् जनतालाई सुसज्जित र संगठित बनाउने काम गरेका उदाहरण प्रशस्त छन् । समुदायमा सरसफाइ कार्यक्रम, रक्तदान, स्वास्थ्य शिविर, खेलकुद प्रतियोगिता, जात्रा, मेला तथा सांस्कृतिक पर्वमा स्वयंसेवक परिचालन गर्ने आदि क्रियाकलापहरू समुदायमा आधारित पुस्तकालयले गर्दै आएको छ ।

एक अनुशासित, नैतिकवान, कर्तव्यनिष्ठ, अध्ययनशील व्यक्ति तयार गर्न यस प्रकारको पुस्तकालय महत्त्वपूर्ण रहेको छ ।

यस वर्षको पुस्तकालय दिवसको आदर्श वाक्यले हरेक स्थानीय निकायमा एउटा नमूना पुस्तकालय निर्माणमा जोड दिएको छ । यो सम्पूर्ण पुस्तकालयप्रेमीहरूलाई खुसीको कुरा हो । हुन त हाम्रो स्थानीय समुदाय, टोल टोलमा पहिलेदेखि नै पुस्तकालय सञ्चालन भइरहेको छ । तर सरकारले यसप्रति ध्यान दिन नसक्दा पुस्तकालय लङ्गडोजस्तै बन्न पुगेको छ । आशा छ आगामी दिनमा पुस्तकालय एक नमूनाको रूपमा रहनेछ जसले पठन संस्कृतिमा टेवा पुऱ्याउने पुस्तकालयको विकासका लागि सम्पूर्ण पुस्तकालयकर्मीहरू एकजुट भएर लाग्नुपर्छ ।

पुस्तकालय एक सेवामूलक संस्था हो, विचार विमर्शको थलो हो । पुस्तकालयको विकासका लागि विभिन्न कदमहरू चाल्नुपर्छ । वर्तमान समयमा केही पुस्तकालयमा पत्रपत्रिका, प्रतिवेदन, पोष्टर, नक्सा, विश्वकोष, श्रव्यदृश्य, इन्टरनेट र सुविधा सम्पन्न सामग्रीहरू राखिएका छन् । पुस्तकालयको व्यवस्थित तरिकाले

सञ्चालन गर्नको लागि आम नागरिकलाई यसको महत्त्वबारे जानकारी गराउनुपर्छ । पुस्तकालयमा रहेका पुस्तकको संरक्षण र संवर्द्धन गर्नुपर्छ । समयसापेक्षअनुसार यसलाई आधुनिकीकरण गर्नुपर्छ । पाठकको रुचि र चाहनाअनुसारको नयाँ नयाँ पाठ्यसामग्री तथा पुस्तकहरू अपडेट गर्नुपर्छ । पुस्तकालयमा रहेका नियमहरू पालना गर्नुपर्छ । पुस्तकको खरिद, लेनदेन, छनौट, वर्गीकरण, योजना बनाउन सक्ने दक्ष कर्मचारीको नियुक्ति गर्नुपर्छ । पुस्तकालयमा रहेका भौतिक सामग्रीको संरक्षण गर्नुपर्छ । पुस्तकालय सञ्चालनको क्रममा विभिन्न आर्थिक, प्राविधिक तथा प्रशासनिकलगायत अन्य समस्याहरू आइपर्न सक्छन् । तसर्थ पुस्तकालय सेवा प्रदान गर्नका लागि पुस्तकालयमा एउटा समिति आवश्यक छ । यसको लागि समाजमा रहेका समाजसेवी, शिक्षाविद्लगायत गन्व्यमान्य व्यक्तिहरू समावेश गरी पुस्तकालयको विकासमा सहयोग गर्न एक पुस्तकालय समितिको गठन गर्नुपर्छ । त्यस्तै समय समयमा पुस्तकालयको प्रगति र अवस्थाबारे जानकारी गराउनुपर्छ । पुस्तकालयसँग सम्बन्धित विज्ञ एवं पुस्तकालयकर्मीको अग्रसरमा निरन्तर बैठक र छलफलमार्फत ध्यानाकर्षण गराउनुपर्छ । नियमित रूपमा सञ्चालन गर्न दिगो आर्थिक स्रोत जुटाउनुपर्छ । साथै पुस्तकालयबारे प्रचारप्रसार गर्नुपर्छ । नागरिकको जीवनपर्यन्त सूचना र ज्ञान प्राप्त गर्ने अधिकारको लागि नेपाल सरकारबाट पुस्तकालयसम्बन्धी ऐन नियम ल्याउनुपर्छ ।

नेपाल सरकार शिक्षा मन्त्रालयद्वारा जारी गरिएको पुस्तकालय तथा सूचना व्यवस्थापन निर्देशिका २०६९ कार्यान्वयन गराउन पहल गर्नुपर्छ । पुस्तकालयमा रहेका सामग्रीहरूलाई संरक्षण गरी वैज्ञानिक ढंगले व्यवस्थापन गर्नुपर्छ । पुस्तकालयबाट इतिहास, भाषा, धर्म, संस्कृति, विज्ञान, दर्शन आदिबारे ज्ञान प्राप्त गर्न सकिन्छ । तसर्थ सबै मिलेर यसको संरक्षण र संवर्द्धन गर्नुपर्छ । पुस्तकालयमा संग्रहित विभिन्न बौद्धिक सम्पतिहरू भावी पुस्ताका लागि बचाएर राख्नु हाम्रो कर्तव्य हो । यसको संरक्षणका लागि सबैले आ-आफ्नोतर्फबाट पहल गर्नु जरुरी छ । एक स्थानीय तहः एक नमूना पुस्तकालय भन्ने नारालाई सार्थक तुल्याउन अग्रसर हुनुपर्छ । यसको लागि सबैले एक अर्कामा हातेमालो गर्नुपर्छ ।

भाषा, साहित्य व संस्कृतिया सः

नेवाः एफ.एम १०६.६

NewaFM
106.6 MHz

निहिच्छचछि (२४ सै घण्टा) न्यनादिसँ/न्यंकादिसँ

नेवाः जुयागुया गौरव यानादिसँ

नेवाः एफ.एम. १०६.६

न्यामासिमा, बःधवाखा, किपू-२

फोन ल्याः ४३३४२२२

अनक मिडिया प्रा.लि.

न्यामासिमा, बःधवाखा, किपू-२

इमेलः ankmedia.newafm@gmail.com

‘प्लस टु’ पछि चिकित्सा क्षेत्रको पढाइ कसरी ?

– डा. राजेन्द्र कोजू, काठमाडौं

प्लस टु पढिसक्नासाथ हरेक युवामा तुरुन्तै प्रश्न उठ्छ– अब मेरो शैक्षिक बाटो के हो ? प्लस टुका विषय हेरी-हेरी विश्वविद्यालयका कार्यक्रम फरक पर्न सक्छन् । चिकित्साशास्त्र एवं यससँग सम्बन्धित क्षेत्रमा थुप्रै विषय पढ्न सकिन्छ । विषयगत कार्यक्रम छान्ने क्रममा त्यसबारे निम्न कुरा पहिल्यै ध्यान पुऱ्यायो भने राम्रो विषय छान्न मद्दत पुग्छ ।

(क) कार्यक्रम कति वर्षको छ भनी जान्नु महत्त्वपूर्ण हुन्छ । स्नातक तहको कार्यक्रम ४ वर्ष वा माथिको भयो भने, अन्तर्राष्ट्रिय मान्यता राम्रो हुन्छ । अहिले नेपालमा उपलब्ध विभिन्न विषय पनि त्यहीअनुसार नै छ । जस्तै– बीएससी नर्सिङ्ग, बीपीटी (फिजियो थेरापी) बीएमआईटी, बी फार्मेसी आदि । यद्यपि नेपालमा ३ वर्षे कोर्स पनि छन् । जुन लिंदा पछि विदेशमा मास्टर्स गर्दा आइपर्ने कठिनाइको ख्याल गर्नुपर्छ । स्तरीय विश्वविद्यालयले मास्टर्स गर्न ४ वर्षे स्नातक नै खोज्छन् ।

(ख) कार्यक्रम कुन विश्वविद्यालयअन्तर्गत छ भन्ने कुरा जान्न आवश्यक पर्छ । स्वदेशमा होस् वा विदेशमा, मान्यता प्राप्त स्तरीय विश्वविद्यालयअन्तर्गतकै कोर्स पढ्नु जरुरी हुन्छ । हालसम्म नेपालभित्रका ब्याचलर डिग्री कार्यक्रमहरू मान्यता प्राप्त विश्वविद्यालय वा प्रतिष्ठानबाटै सञ्चालित भएको हुनाले भरपर्दो छ । गुणस्तरीय पनि छन् । धेरै

राम्रा कलेजहरू यथेष्ट छन् ।

देश बाहिरको कार्यक्रममा जाने निधो गर्नुभन्दा पहिला मनग्यै गृहकार्य गर्नु आवश्यक छ । कुनै पनि हालतमा मान्यता प्राप्त विश्वविद्यालयकै कार्यक्रम हो भन्ने जानकारी पाउनुपर्छ । कतिपय शिक्षितहरू कहाँबाट पढेका भन्नासाथ आफ्नो विश्वविद्यालयको नाम गर्वसाथ लिने गरेको सर्वविदितै छ । भविष्यमा राम्रो गर्न चाहने जोकोहीले राम्रो विश्वविद्यालय नै छान्नुपर्छ । कहिलेकाहीँ विश्वविद्यालयको नाम भुल्किन पनि सक्छन् । त्यो पनि राम्रो सरसल्लाह गरेर मात्र छान्नु वेश हुन्छ । गुणस्तरीयता, नियमितता, विद्यार्थी-मैत्री वातावरण, समय-सापेक्षिक कोर्स, शिक्षणका हरेक सामग्रीजस्ता महत्त्वपूर्ण पूर्वाधार प्रमुख हुन् ।

(ग) कार्यक्रम पूरा गरेपछिको भविष्य के हो ? ४ वर्ष वा त्योभन्दा बढीको कोर्स पूरा गरेपछि मैले के गर्ने भनेर पहिल्यै तय गर्न सकियो भने धेरै राम्रो हुन्छ । साधारणतया २ वटा बाटो पहिलिन्छ । एउटा, काम गर्ने वा सेवा गर्ने । अर्को थप अध्ययन । विषयगत सेवा वा काम, पढाइलगत्तै सुरु गर्नसकिन्छ, जसबाट अनुभव पनि हुन्छ र तलब पनि पाइन्छ ।

जस्तै– बीडीएस गर्नेले दाँतको उपचार गर्न अस्पताल वा क्लिनिकमा काम गर्ने, बीएमआईटी गर्नेले रेडियोलोजी डिपार्टमेन्टमा काम गर्न सक्छन् । अर्को भनेको

थप मास्टर लेभलको अध्ययन अगाडि बढाउने । दुवै बाटोबारे जानकारी लिने बेला स्वदेशमै के छ र अन्तर्राष्ट्रिय परिवेशमा के छ भन्ने जानकारी हुनुपर्छ । जस्तै– बीएससी नर्सिङ्ग, बीपीएच गर्नेहरूले राष्ट्रिय वा अन्तर्राष्ट्रिय विश्वविद्यालयहरूमा एमपीएच, एमएससी, पीएचडी गर्न पाइराखेका छन् ।

काम गर्न वा पढ्नु देश र विदेशमा उपलब्ध सीट संख्या वा दरबन्दीहरू उत्पादनको तुलनामा कम छ, जसले गर्दा प्रतिस्पर्धा निश्चित छ । प्रतिस्पर्धा भन्ने कुरा संसारभरि जहाँ पनि छ, जसमा आफू उत्कृष्ट निखिनुपर्ने कुरामा कोही पनि अछुतो हुँदैन । तर विषयगत रूपमा कुन विषयको माग धेरै छ वा कम छ, पहिला नै अध्ययन गरियो भने पछि पछुताउनुपर्दैन ।

पहिलेको तुलनामा अहिले अध्ययन, अनुसन्धानको दायरा बढ्दै गरेको सन्दर्भमा अनुसन्धानको सम्भावना भएका विषयहरू पनि विचार गर्न सकिन्छ । अन्तर्राष्ट्रिय स्तरमा हेर्ने हो भने नेपाली मेडिकल डाक्टरहरूले राम्रो गरिराखेका छन् । त्यस्तै नेपालमै अध्ययन गरेका नर्सिङ्गहरूले पनि अष्ट्रेलिया, अमेरिका, युकेमा राम्रो गरिराखेका छन् । अरू विषयमा पढ्नेले पनि मास्टर्सको लागि राम्रै विश्वविद्यालयमा पढ्ने अवसर पाइराखेका छन् । ब्याचलर डिग्री, यहाँबाट मिहेनत गरेर पढेकाहरूको

भविष्य, स्वदेश वा विदेश जहाँ पनि राम्रो भइराखेको देखिन्छ । चाहिन्छ लगन, मिहेनत, धैर्यता र परिश्रम ।

(घ) कार्यक्रम आफ्नो आर्थिक अवस्थाले धान्ने हो वा होइन ? वा अहिलेको खर्चलाई शैक्षिक खर्चको दायित्वमात्र सम्झ्ने कि लगानी सम्झ्ने भन्ने अर्को प्रश्न हो । चिकित्सा र यससँग सम्बन्धित विषयहरू पढ्न तुलनात्मक रूपमा महँगो खर्च पर्छ । यसको कारण सायद यसका पूर्वाधार, मानव संसाधन र कार्यक्रम अवधि हुनसक्छ । जस्तै– आवश्यकताअनुसार अस्पताल, बिल्डिङ्ग, महँगो मेसिन, मानव संसाधनले गर्दा धेरै खर्च लाग्न सक्छ ।

यसैकारण पनि स्वास्थ्य र शिक्षा क्षेत्र सरकारको स्वामित्वमा राम्ररी सञ्चालन हुनुपर्ने हो, जहाँ सर्वसाधारणको पहुँच हुनसक्छ । तर विविध कारणले गर्दा सरकारी निकायको तुलनामा निजी कलेजहरू प्रशस्त छन् । सरकारी, सामुदायिक र निजीमा छुट्टाछुट्टै शुल्क हुने भएकाले प्रतिस्पर्धामा राम्रो गर्नेले सरकारी वा सामुदायिकमा पायो भने न्यून शुल्क वा निःशुल्कमा अध्ययन गर्न पाउँछन् । निजीमा पनि एमबीबीएस कोर्समा १० देखि २० प्रतिशतसम्म पूर्ण छात्रवृत्ति हुने भएकाले प्रवेश परीक्षामा उत्कृष्ट हुनेहरूले निःशुल्कमै पढ्न पाउँछन्, जुन सम्बन्धित विश्वविद्यालयको प्रवेश परीक्षाको

नतिजाको आधारमा शिक्षा मन्त्रालयबाट निर्धारण हुन्छ ।

यस्ता एमबीबीएस सीट सबै कलेज गर्दा भण्डै २५० को हाराहारीमा विद्यार्थीलाई पूर्ण छात्रवृत्ति पाउँछन् । यस्तै अरू विषयमा पनि छन् । विस्तृत जानकारीको लागि सम्बन्धित निकायमा बुझ्नु आवश्यक छ । यसबाहेक पूर्ण शुल्क तिरेर पढ्ने सीट केही बढी हुन्छ । शुल्क कति भन्ने कुरा पहिल्यै प्रस्ट हुनुपर्छ । साढे ५ वर्षको एमबीबीएस कोर्सका लागि नेपालमा जति लाग्छ, विदेशमा पनि त्यति नै लाग्न सक्छ या केही बेसी ।

एउटा सत्य कुरा एमबीबीएस आफ्नै खर्चमा पढ्ने विद्यार्थीका अभिभावकले पढाइ सकिएपछि खर्च जत्तिकै कमाइ हुँदैन भन्ने कुराचाहिँ पहिल्यै बुझ्नुपर्ने हुन्छ । आफ्नो सन्तानको भविष्य चिकित्सक बनाउने ठीक हो भन्ने सोच राखेर पढाउने अथवा वा सेवा प्रदान गरी गरिब र दुखीप्रति समर्पित हुने हो भने चिकित्सकप्रतिको सामाजिक प्रतिष्ठा पनि महत्त्वपूर्ण हुन्छ । तर एमबीबीएसबाटै पैसा कमाउनचाहिँ नसकिने हुनसक्छ । त्यस्तै थप अध्ययनमा पनि सीट संख्या केही कम भएको हुनाले विशेषज्ञता हासिल गर्न पनि केही हुँदाहुँदै पनि अन्तर्राष्ट्रिय स्तरमा दक्ष चिकित्सकको खाँचो यद्यपि छँदैछ । एमबीबीएसबाट अघि बढ्ने बाटो अलि लामो र तुलनात्मक

रूपमा खर्चिलो छ, तर नराम्रो छैन ।

अहिले नेपालमा त्रिभुवन विश्वविद्यालय, काठमाडौं विश्वविद्यालय, पूर्वाञ्चल विश्वविद्यालय, पोखरा विश्वविद्यालय, बीपी स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान, पाटन स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठानबाट विभिन्न विषयमा पढाइ भइराखेका छन् र त्यससम्बन्धी फर्म खुलिराखेका छन् । विभिन्न विश्वविद्यालय र प्रतिष्ठानमा निम्न कार्यक्रमहरू सञ्चालनमा रहेका छन् । बीएससी नर्सिङ्ग, बीएन, एमबीबीएस, बीडीएस, बीपीटी, बीएमआईटी, बीपीएच, बी फार्म, बीएमएलटी, बीएससी बायोकेमेस्ट्री, बीएससी माक्रोबायोलोजी, बीएमएस आदि ।

जेजस्तो विषय पढ्ने, राम्रो मिहेनत गर्‍यो भने भविष्य उज्यालो नै छ र धेरैजसो चिकित्सा क्षेत्रका विषय नेपालमै उपलब्ध भइकन तुलनात्मक रूपमा गुणस्तरीय छन् । विभिन्न निकायका परीक्षाको परिणाम, विदेशमा सफलता, स्वदेशमै भूकम्पको बेलामा देखिएको कार्यदक्षता एवं सफलता, विभिन्न विशेषज्ञताको उपलब्धता, अध्ययन अनुसन्धानको विकास आदिलाई मनन गर्दा नेपालको चिकित्सा क्षेत्र स्तरीय र अग्रगामी नै देखिन्छ । कोजू काठमाडौं विश्वविद्यालय स्कूल अफ मेडिकल साइन्सका डिन हुन् ।

पहिलो चरणमा ३२, दोस्रो चरणमा ४५ जिल्लामा निर्वाचन

काठमाडौं, १५ भदौ । निर्वाचन आयोगले प्रतिनिधि सभा र प्रदेश सभाका निर्वाचन दुई चरणमा सम्पन्न गर्ने बिहीबार निर्णय गरेको छ ।

१० मंसिरमा पहिलो चरणमा हिमाली र उच्च पहाडी ३२ जिल्ला तथा २१ मंसिरमा पहाडी र तराईका ४५ जिल्लामा दुवै निर्वाचन एकसाथ सम्पन्न गरिने आयोगद्वारा प्रकाशित विज्ञप्तिमा उल्लेख छ ।

बुधबार बसेको मन्त्रिपरिषद् बैठकले १० र २१ मंसिरको दुई चरणमा दुवै तहका निर्वाचन गर्ने निर्णय लिएको थियो ।

आयोगका अनुसार पहिलो चरणमा प्रदेश १ का सोलुखुम्बु, संखुवासभा, भोजपुर, ओखलढुंगा, ताप्लेजुङ, पाँचथर र खोटाङमा निर्वाचन हुनेछ । यस्तै, प्रदेश ३ का नुवाकोट, रसुवा, धादिङ्ग, सिन्धुपाल्चोक, दोलखा र रामेछाप, प्रदेश- ४ का मुस्ताङ, म्याग्दी, बागलुङ, मनाङ, लमजुङ र गोरखा, प्रदेश ५ का रूकुम (पूर्वी भाग) र रोल्पाका सोही चरणमा चुनाव हुनेछ ।

यसैगरी, प्रदेश ६ का रूकुम (पश्चिम भाग), जाजरकोट, हुम्ला, मुगु, जुम्ला, कालिकोट र डोल्पा तथा प्रदेश ७ का दार्चुला, बझाङ, बाजुरा र बैतडीका मतदाताले पहिलो चरणमा मत खसाल्न पाउने छन् ।

दोस्रो चरणमा प्रदेश १ का इलाम, तेह्रथुम, धनकुटा, उदयपुर, भ्र्पा, मोरङ र सुनसरीमा निर्वाचन हुनेछ । प्रदेश २ का सबै जिल्ला सप्तरी, सिरहा, धनुषा, महोत्तरी, सर्लाही, बारा, पर्सा र रौतहटमा पनि दोस्रो चरणमा चुनाव गराइने छ ।

यस्तै, प्रदेश ३ का सिन्धुली, मकवानपुर, चितवन, काभ्रे, काठमाडौं, ललितपुर र भक्तपुर, प्रदेश ४ का नवलपरासी-बर्दघाट सुस्ता (पूर्व) तनहुँ, कास्की, स्याङ्जा र पर्वतमा सोही चरणमा चुनाव हुनेछ ।

यसैगरी, प्रदेश ५ का नवलपरासी (बर्दघाट सुस्ता पश्चिम), पाल्पा, अर्घाखाँची, गुल्मी, रूपन्देही, कपिलवस्तु, दाङ, प्यूठान बाँके र बर्दिया, प्रदेश ६ का सल्यान, सुर्खेत र दैलेख तथा प्रदेश ७ का कैलाली, कञ्चनपुर, डडेल्धुरा, अछाम र डोटीका मतदाताले दोस्रो चरणमा मत दिन पाउने छन् ।

निर्वाचन आयोगको तर्क

भौगोलिक अनुकूलतालाई समेत विचार गरेर उक्त निर्णय लिइएको आयोगले जनाएको छ । यसअघि ५ भदौको मन्त्रिपरिषद् बैठकबाट १० मंसिरमा सबै जिल्लामा दुवै तहको निर्वाचन गर्ने निर्णय गरेको थियो । आयोगले भने ४ मंसिर र २१ मंसिर गरी दुई चरणमा दुवै तहको निर्वाचन एकसाथ गर्न परामर्श दिएको थियो ।

एकै चरणमा निर्वाचन

गर्दा तयारी र व्यवस्थापनमा विविध जटिलता रहने, मौसमको अनुकूलता नभएमा अर्को चरणमा समेत जानुपर्ने अवस्थाका कारण दुई चरण तय गरिएको आयोगको विज्ञप्तिमा उल्लेख छ ।

‘ऐन तत्काल देऊ’

आयोगले तोकिएको मितिमा निर्वाचन सम्पन्न गराउन प्रतिनिधि सभा र प्रदेश सभा निर्वाचनसम्बन्धी ऐन अनिवार्य भएको बताएको छ । उक्त कानून शीघ्र उपलब्ध गराइ दिन सरकारलाई पुनः लेखी पठाउने निर्णय पनि आयोगको बिहीबारको बैठकले गरेको छ ।

‘दुवै तहको निर्वाचन सम्पन्न गर्न आवश्यक सम्पूर्ण सहयोग सरकारबाट प्राप्त हुनेमा आयोग विश्वस्त छ,’ विज्ञप्तिमा उल्लेख छ ।

उक्त ऐन निर्माणका लागि आवश्यक विधेयक संसदको राज्य व्यवस्था समितिमा अडकिएको छ । भ्रष्टाचार र फौजदारी अभियोग लागेको व्यक्तिलाई आजीवन चुनाव लड्न रोक लगाउने प्रावधान विधेयकमा छ । सत्तारूढ काँग्रेसले उक्त प्रावधान खारेज गर्नुपर्ने अडान राखेका कारण विधेयक अगाडि बढ्न सकेको छैन ।

उक्त ऐन तत्काल उपलब्ध नभए तोकिएको मितिमा पनि निर्वाचन सम्पन्न गर्न नसकिने आयोगले बताउँदै आएको छ ।

भेनेजुयलामाथि अमेरिकी घम्कीको विरोध

स्वीडेनमा सक्रिय २८ वटा ल्याटिन अमेरिकी सामाजिक संस्थाहरूले भेनेजुयलामाथि कुनै पनि खाले सैनिक हमलाको विरोध गरेको छ । संरा अमेरिकी राष्ट्रपति डोनाल्ड ट्रम्पले भेनेजुयलामाथि सैनिक हमला गर्ने घम्की दिएसँगै उनीहरूले विरोधमा बोलेका हुन् ।

२८ संगठनको संयुक्त वक्तव्यमा ‘भेनेजुयलाविरुद्ध कुनै पनि सैनिक हमला तथा हस्तक्षेपको प्रष्ट विरोध’ गरिएको छ । उनीहरूले ट्रम्पको अभिव्यक्तिलाई भेनेजुयलाको सवैधानिक बन्दोबस्त भत्काउने नियतबाट आएको आरोप लगाएका छन् ।

‘एक्काइसौं शताब्दीमा एउटा महाशक्तिले अर्को एउटा सार्वभौम देशमाथि सैनिक रूपमा हमला गर्न अधिकारसम्पन्न गर्नु अस्वीकार्य छ । त्यसले मानव जाति उपनिवेशवादको कालो युगमा

फर्केको संकेत गरेको छ ।’, वक्तव्यमा भनेको छ ।

ल्याटिन अमेरिका ऐक्यबद्धता सञ्जाल, स्वीडिस-इक्वेडर मैत्री संगठन, एल सालभाडोर ऐक्यबद्धता संगठन स्टकहोम, ल्याटिन अमेरिकी ऐक्यबद्धता संगठन, रेडियो बाहिया, सेन्ट्रो कल्चर पेरुनो, नेशनल फेडेरेशन (भिक्टर जारा), बोलिभिया-स्वीडेन फोरम र गुयसियम एसोसियसन लगायतका संगठनहरूले सो वक्तव्यमा हस्ताक्षर गरेका छन् ।

वक्तव्यमा सामाजिक संगठनहरूले ल्याटिन अमेरिकाका नक्कली सरकारहरूको आलोचना गरेका छन् जसले भेनेजुयलालाई प्रजातन्त्रको पाठ सिकाउन खोजिरहेका छन् जसले आफ्नै देशभित्र भने नागरिकका आधारभूत अधिकारको हनन गरिरहेका छन् ।

जनसेवामा सरसफाई सम्मेलन सम्पन्न

पाँगा। जनसेवा माध्यमिक विद्यालय पाँगामा पहिलो सरसफाई सम्मेलन शुक्रबार सम्पन्न भयो ।

सम्मेलनको उद्घाटन पूर्व स्वास्थ्य राज्य मन्त्री ई. गणेश शाहले गमलामा पानी हालेर गर्नुभएको थियो ।

त्यसक्रममा प्रमुख अतिथि शाहले सरसफाई विद्यार्थीको स्वास्थ्यमा मुख्य सहयोग दिने बताउँदै विद्यालय जीवनबाट सरसफाई बानी बसाल्नुपर्ने बताउनुभयो ।

सम्मेलनले विद्यालयमा

सरसफाई गर्ने उर्जा मिल्ने र वातावरण सफा हुने बताउनुभयो । वहाँले सरसफाईलाई प्रभावकारी बनाउन ७ वटा भण्डाले मापन गर्ने तरिका समेत अवगत गराउनुभयो ।

कार्यक्रममा अतिथि विश्व स्वास्थ्य संगठन नेशनल प्रोफेशनल अफिसर डा. सुदनराज पन्थीले विद्यालयमा संचालित खानेपानी र सरसफाईको सराहना गर्दै थप सफलताको लागि ५० हजार नगद सहयोग गर्नुभयो ।

कार्यक्रममा स्रोत व्यक्ति बासुदेव रेग्मीले सरसफाईको ज्ञानसँगै स्वास्थ्य शिक्षा सेवामा उचित ध्यान दिनुपर्ने बताउनुभयो ।

विद्यालय व्यवस्थापन समितिका सल्लाहकार हिराबहादुर महर्जनको सभापतित्वमा भएको कार्यक्रममा सम्मेलनका संयोजक राधिका रेग्मी, विद्यालयका प्राचार्य नन्दकुमारी महर्जन, अनलाइन तर्फबाट प्रशान्त तामाङलगायतले सफलताको शुभकामना व्यक्त गर्नुभएको थियो ।

twitter.com/ndcl_ntfacebook.com/NepalTelecom.NTinstagram.com/nepaltelecomofficial

NT ADSL

1 Mbps package

UNLIMITED

Rs. 1000/-
PER MONTH

REGISTRATION CHARGE
Rs. 200/-

VOLUME BASED PER MONTH

15GB @ Rs. 300/-
25GB @ Rs. 500/-
40GB @ Rs. 700/-

REGISTRATION CHARGE
Rs. 300/-

NOTE

- Existing unlimited users will be automatically eligible for this package.
- Existing volume based users please contact your nearest NT office for more information.

*Offer Validity : 31st July to 28th October

*For more details please visit www.ntc.net.np

राष्ट्रको संचार

एचआईभी संक्रमित बालबालिकालाई सहयोग

— सरिता अर्याल

कीर्तिपुर । कीर्तिपुरको भत्केपाटीमा रहेको बेबी लाइफ होममा रहेका एचआईभी संक्रमित बालबालिकालाई लेबोरेटरी उच्च माविका विद्यार्थीहरूले भाद्र १८ गते आइतबार जुस, फलफूल, खाद्यान्न लगायतका सामग्री सहयोग गरेका छन् ।

लेबोरेटरीका शिक्षिका विष्णु लिम्बुको नेतृत्वमा आएका भूतपूर्व एवं हाल अध्ययनरत विद्यार्थीहरूले सो सहयोग गरेका हुन् । सहयोग प्रदान गर्ने क्रममा एक कार्यक्रम आयोजना गरी

संस्थाका संस्थापक राजकुमार पुन र उमा गुरुङ्गलाई सहयोग हस्तान्तरण गरिएको हो ।

शिक्षिका लिम्बुले आफ्ना इच्छुक विद्यार्थीहरूलाई बाल दिवसको अवसर पारेर विगत पाँच वर्षदेखि एचआईभी संक्रमित बालबालिकासँग सम्बन्ध गाँस्न यस्तो सहयोगको कार्यक्रम गर्दै आउनु भएको छ ।

सोही क्रममा राजकुमार पुनले आफ्ना विद्यार्थीलाई किताबी ज्ञानको साथै सामाजिक ज्ञान दिएर अग्रसर बनाएको भन्दै लिम्बुप्रति आभार प्रकट गर्नुभयो । लिम्बुले

पनि विद्यार्थीहरूलाई यहाँ ल्याउनुको उद्देश्य व्यक्तिगत स्वार्थ र प्रतिष्ठा आर्जन गर्न नभई समाजसेवाको एउटै मालामा गाँस्नको लागि भएको उल्लेख गर्नु भयो ।

कार्यक्रममा संस्थाका बालबालिका र लेबोरेटरी समूहका विद्यार्थीहरूले नाचगान, चुटुकेला र कविता प्रस्तुत गरेर रमाइलो समेत गरे ।

वि.सं. २०६८ सालमा स्थापना भएको सो संस्थाले हाल २३ जना एचआईभी संक्रमित बालबालिकालाई आश्रय दिनुका साथै शिक्षा समेत प्रदान गर्दै आइरहेको छ ।

‘फेसबुक बरदान कि अभिषाप’ वादविवादमा वैष्णवी

— निशा चौधरी

वैष्णवी माविमा शिक्षण अभ्यासका क्रममा आएका छात्र शिक्षकले आयोजना गरेको वादविवाद प्रतियोगिता भाद्र १६ गते शुक्रबार सम्पन्न भएको छ ।

‘फेसबुक बरदान कि अभिषाप’ शीर्षकमा भएको वादविवाद प्रतियोगितामा १६ प्रतियोगीहरूलाई पछि पाँदै कक्षा ७ कि लिजु भुषालले प्रथम स्थान हासिल गरिन् । कक्षा ९ की छात्रा टिका रोकायले दोस्रो स्थान हासिल गरिन् भने कक्षा ७ का अभिरल लामाले तेस्रो स्थान हासिल गरे । त्यसैगरी कक्षा १० का छात्र नरेन्द्र प्रसाद न्यौपानेले सान्तवना स्थान हासिल गरे ।

प्रतियोगिताका विजेताहरूलाई कार्यक्रमका प्रमुख अतिथि तथा विद्यालयका

प्रधानाध्यापक सुनिल कुमार कर्णले पुरस्कार वितरण गर्नुभएको थियो ।

मन्तव्यको क्रममा प्रधानाध्यापक कर्णले फेसबुकलाई सकारात्मक तरिकाले हेरेपछि वरदान र नराम्रो तरिकाले हेरेपछि अभिषाप पनि बन्न सक्ने उल्लेख गर्नुभयो ।

कार्यक्रमको सभापतित्व

छात्र शिक्षक विवेक पौडेलले गरेका थिए । निर्णायक मण्डलमा गायत्री पौडेल, इन्दिरा तिवारी र विक्रम पाण्डे रहेका थिए ।

सोही अवसरमा छात्र शिक्षकका तर्फबाट उपहार स्वरूप विद्यालयलाई हस्तान्तरण गरिएको भित्तेघडी प्रधानाध्यापक कर्णले ग्रहण गर्नुभयो ।

पुष्पसदनमा +२ का विद्यार्थीलाई स्वागत

कीर्तिपुर । पुष्पसदन बोर्डिङ हाइ स्कुलमा भदौ २० गते मंगलबार एक समारोहका बीच +२ कक्षा ११ का विद्यार्थीहरूलाई भव्य स्वागत गरियो ।

विद्यालयका शिक्षकशिक्षिकालगायत कक्षा ११का विद्यार्थी तथा अभिभावकको उपस्थितिमा भएको उक्त मनोरञ्जनात्मक कार्यक्रममा कक्षा १० सम्मका विद्यार्थीहरूबाट रमाइला नृत्य तथा गीतहरू प्रस्तुत भएका थिए ।

कार्यक्रमका अवसरमा बोल्दै +२ कार्यक्रमका प्रिन्सिपल आर.डी. राईले २०६५ सालमा नै योजना गरिएको +२ कार्यक्रम अन्तर्गत नेपाल सरकारले कक्षा १२ मा एस.एल.सी. परीक्षा हुने नीतिलाई कार्यान्वयनमा ल्याएसँगै २०७४ सालमा सञ्चालन सुरु हुन सकेको जानकारी दिनुहुँदै वर्तमान शैक्षिक सत्रमा कीर्तिपुर क्षेत्रमा कक्षा ११ सञ्चालनको स्वीकृति लिने विद्यालयहरूमध्ये पुष्पसदनमा मात्र थोरै विद्यार्थी संख्यासहित कक्षा ११ सञ्चालन सम्भव भएको जानकारी समेत दिनुभयो ।

आफ्नै विद्यालयबाट एस.ई. परीक्षा उत्तीर्ण तथा अन्य विद्यालयबाट आएका विद्यार्थीहरूलाई विज्ञान तथा व्यवस्थापन दुवै संकायमा गरी ३० भन्दा बढी विद्यार्थी हाल अध्ययनरत रहेका र विज्ञानतर्फ फिजिक्स, केमिस्ट्री, बायोलोजी, म्याथ तथा कम्प्युटर विषय र व्यवस्थापनतर्फ इकोनोमिक्स, एकाउण्टेन्सी, बिजिनेस स्टडिज र होटल

म्यानेजमेन्ट विषयमा पढाइ भइरहेको जानकारी दिनुहुँदै यी सबै विषयमा उत्कृष्ट नतिजा ल्याउनका लागि विद्यालयले निर्वाह गर्नुपर्ने कर्तव्यमा कुनै कसर नराख्ने आश्वासन पनि प्रिन्सिपल राईले दिनुभयो, साथै विद्यार्थीहरूबाट पनि उही प्रकारको लगन र मिहिनेत भएमा उत्कृष्ट नतिजा हासिल गर्न सकिने आशा व्यक्त गर्दै सबैलाई लगनशील भई पढ्न प्रेरित गर्नुभएको थियो ।

राष्ट्र गानबाट सुरु भएको उक्त कार्यक्रमको उद्घाटन विद्यालयका संस्थापक, अध्यक्ष तथा

निर्देशक महेश श्रेष्ठबाट भएको थियो भने कक्षा १० की छात्रा एलिशा श्रेष्ठबाट स्वागत वक्तव्य प्रस्तुत भएको थियो ।

कार्यक्रमको अन्त्यमा कक्षा ११ का विद्यार्थीहरूको तर्फबाट प्रतीक श्रेष्ठले बोल्दै भावी पुस्ताका भाइबहिनीहरूलाई आफ्नो उच्च शिक्षाको निम्ति यही विद्यालय छान्न उत्प्रेरित गरेका थिए भने कार्यक्रममा समापनअघि विद्यालयका हेडव्याय कक्षा १० का अनिश रिजालले उपस्थित सबैलाई धन्यवाद दिएका थिए ।

लैंगिक उत्तरदायी सार्वजनिक सेवाबारे

अभिमुखीकरण नगाउँमा सम्पन्न

कीर्तिपुर

। भयो ।

सामुदायिक विकास समाजको आयोजनामा नगाउँस्थित बाघभैरव बैक्वेट हलमा लैंगिक उत्तरदायी सार्वजनिक सेवा सम्बन्धी दोस्रो अभिमुखीकरण कार्यक्रम भाद्र १८ गते सम्पन्न

कार्यक्रम कीर्तिपुर नपा वडा नं. ५ र ८ का सरकारी निकायका कर्मचारी, नगर र समुदाय स्तरका समूहहरूलाई सामाजिक सेवामा उत्साह जगाउन आयोजना गरेको

थियो ।

कार्यक्रममा जिल्ला समन्वय समिति काठमाडौँका वरिष्ठ सामाजिक विकास अधिकृत दीपक कुमार केसीले सहजीकरण गरी अभिमुखीकरण गरेको थियो ।

लुतोबाट बच्ने उपाय

— डा. सबिना भट्टराई

लुतोले मानिसलाई निकै सताउँछ । यदि लुतो लागेमा चिलाउँदा-चिलाउँदै दिक्क भइन्छ । कहिले लुतो हराउला भन्ने चिन्ताले सबैलाई सताएको हुन्छ । लुतो कसरी आउँछ र यसबाट कसरी छुटकारा पाउने भन्नेबारे जानकारी राखिरहनु राम्रो हो ।

के हो लुतो ?

यो रोग प्रायः गर्मी महिनामा शरीरमा सरसफाइको कमीले आउने गर्छ । लुतो ‘साकोप्टिस स्क्वाबी’ जीवाणुले ल्याउँछ । यदि शरीर फोहोर छ भने लुतोका किटाणु शरीरभित्र छिर्छन् । लुतोका किटाणुले रातिको समयमा रगत चुस्ने हुँदा लुतो राति बढी चिलाउँछ । यो रोगका किटाणुले कमलो र न्यानो भागमा गएर रगत चुस्न मन पराउँछ । लुतोका किटाणु मेल र फिमेल हुन्छन् । शरीरभित्र छुन् भने लुतोका किटाणुको जीवनकाल ६ हप्ताको हुन्छ । यसले नरम छालालाई बढी संक्रमित गर्छ । यो सुरुवा रोगका किटाणुले सामान्य मानिसलाई संक्रमण गर्न एक

महिना लाग्छ ।

कसरी चिन्ने लुतो ?

एलर्जी लागेको, जुम्राले टोकेको, किराले टोकेको भन्दा फरक हुन्छ लुतो । लुगा चेन्ज गरेर तातो गरेर बस्यो भने लुतो चिलाउँछ । कहिलेकाहीँ कन्याउँदा-कन्याउँदै घाउ बन्छ र यो पाक्न सक्छ । लुतो नरम छाला भएको ठाउँमा आउँछ । लुतो पनि भिन्न-भिन्न प्रकारका हुन्छन् । यो एक प्रकारको यौन रोग हो । यो पसिना आउने ठाउँमा बढी आउँछ । सुरुवा रोग भएकाले एक पटक हामीले चिलाएर त्यही हातले अर्को ठाउँमा चिलाउँदा लुतो सार्ने गर्छ ।

उपचार विधि

लुतोको उपचार सम्भव छ । लुतोको किटाणु एकदेखि दुई दिनसम्ममा मर्छन् यदि मानिसको शरीरमा पसेको छैन भने । त्यसैले लुतो निखार्नु छ भने लुतो लागेको मानिसले लगाएको लुगा राम्रोसँग धोएर घाममा सुकाउनुपर्छ । परिवारका सबै सदस्यले उपाचार गर्नुपर्छ । त्यसो गर्यो भने लुतो निखिन सक्छ । चिकित्सकको

सल्लाह बमोजिम लुतोको उपचार गर्नुपर्छ यो निको हुन्छ र सरसफाइमा ध्यान दिन जरुरी छ ।

लुतो लाग्न नदिन के गर्ने

लुतो आउन नदिन सरसफाइमा ध्यान दिन जरुरी छ । एक जनालाई लुतो लागेको छ भने परिवारका सबै सदस्यले लुतोको उपचार गर्नुपर्छ । लुतो आएको व्यक्तिले राम्रोसँग नुहाएर चिकित्सकको सल्लाह बमोजिम औषधि प्रयोग गरी सफा लुगा लगायो भने यो रोग निको हुन्छ । हामीले लगाएको लुगा नियमित धुनुपर्छ । नुहाउँदा मिचिमिचि नुहायो भने यो रोग फैलन पाउँदैन । लुतो लागेको मानिसका लुगा अरु मानिसले लगायो भने रोग सर्छ । सकभर अरुका लुगा लाग्नु हुँदैन, लगाउनै परे राम्रोसँग धोएर, घाममा सुकाएर लगाउनुपर्छ ।

(छालारोग विशेषज्ञ डा. भट्टराई काठमाडौँ मेडिकल कलेज शिक्षण अस्पतालमा कार्यरत छिन्)

— स्वास्थ्यखबर पथिका

१०८ दिनपछि कर्मचारीसँग पहिलो बैठक

कीर्तिपुर । कीर्तिपुर नगरपालिकाका पदाधिकारीहरू नगर प्रमुख र उप-प्रमुखले नगरपालिकाका कर्मचारीहरूसँग १०८ दिनपछि बैठक गरी समन्वय गरेको छ ।

भाद्र २१ गते नगरपालिकाको सभाकक्षमा बैठक डाँकी कर्मचारीहरूसँग सामुहिक समन्वय गरेको पहिलो पटक भएको एक सहभागी स्रोतले सहिदलाई बताए ।

कीर्तिपुर नगरपालिकाको सय दिन एकपक्ष ढंगले गोप्य रूपले नगरबाहिर मनाउँदा पनि नगरपालिकाका कर्मचारी समेत नसमेटेको समाचार यसै पत्रिकाले छापेको थियो ।

पदाधिकारी र कर्मचारीको राम्रो समन्वय नभएमा कीर्तिपुरको समृद्ध विकास गर्न गाह्रो हुनेछ । २० वर्षसम्म स्थानीय सरकार कर्मचारी एकलैले

नेवाः पाँच.....

विद्यासुन्दर शाक्यले पुरस्कृत पत्रकारहरूलाई प्रमाणपत्रका साथ जनही नगद रु.१० हजार प्रदान गरेको थियो ।

दवुका अध्यक्ष श्रीकृष्ण महर्जनको सभापतित्वमा भएको कार्यक्रममा प्रेस काउन्सिलका शुभेक्षक बिन्दु, नेपाल आदिवासी जनजाति पत्रकार महासंघका महासचिव गजुरधन राई, मधेसी पत्रकार मोहन सिंह, सुरेश किरण मानन्धर, सम्मानित पत्रकार र मेशकाजी स्थापितलगायतले

पटकपटक चलाएको थियो । स्थानीय मन्त्रालयको टीकासँगै स्थानीय निर्वाचित जनप्रतिनिधि नहुँदाको नगरवासीले धेरै तीता मीठा व्यवहार भोगेका थिए ।

अब जनप्रतिनिधि निर्वाचित पछि नगरवासीले हरेक गतिविधि पारदर्शी र सावर्जनिक हुने अपेक्षा गरेका थिए ।

बोल्नुभएको थियो ।

कार्यक्रममा दवुद्वारा प्रकाशित स्मारिका पुस्तक शताब्दी पुरुष जोशी र दवुका अध्यक्ष श्रीकृष्ण महर्जनले लोकार्पण गरेको थियो ।

चारधरे.....

भएका छन् । अर्कोतिर रिटेनिङ्ग वाल नबनाएपछि बाटो समेत भत्केको छ ।

हेभी गाडि विशेष गरी ट्रिपर प्रवेश निषेध बोर्ड राखेपनि राती राती ट्रिपर आउन थालेपछि बाटोको यो दुर्दशा भएको हो ।

कीर्तिपुर नगरपालिकाले सडक सफा गर्ने, ढल सफा गर्ने कार्य व्यवस्था नगरेकोले सडक बिगिएको स्थानीयको गुनासो छ ।

सडकमा वडा नं. ५, ६ र मेयर साहेबले एकपटक नजर गर्दा वास्तविकता बुझ्ने छ कि ?

ग्यारेन्टी उपचार

नशा च्यापिएको घुँडाको दुखाई

आश्चर्यजनक रूपमा ग्यारेन्टी निको पार्ने

- ◆ जाँड-रक्सीको कुलन ग्यारेन्टी छुटाउने
- ◆ मुटु नबारीकन सुगर कन्ट्रोल गर्ने
- ◆ महिला/पुरुषको यौन पावर बढाउन
- ◆ पेटको दाग अनुहारको चाँयापोतो हटाउन
- ◆ भुँडी घटाउन/शरीरको तौल बढाउन
- ◆ स्तन घटाउन, बढाउन/टाईट पार्ने

फिटनेस प्वाइन्ट ट्रेडिङ्ग

दुरसंचारको गेटसँगै

फोन नं. ४३३६७०१

९८०३५०२२५९, ९८४९८९८९९७६

Free Home Delivery

Not For Medicinal Use